

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шкідл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 14-00 „
Піврічно 26-00 „
Річно 48-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.
Зали адреса 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Чи Франко був безбожником?

Акція будови надгробника Іванові Франкові наблизилася нарешті до успішного кінця. У зв'язку з припущенням темпом технічних робіт над самим надгробником, кинули ми гасло по-двоєння громадської жертвенності, щоби вже досени цього року можна було віддати надгроб-ник в опіку українського громадянства. Нау-стріч заходам Комітету будови надгробника пі-шла вся українська національна преса; з огля-ду на загально-національну вагу справи зали-шилися на боці особисті амбіції і ріжниця пар-тійних переконань. Здавалося, що з односту-ного хору всіх громадських чинників, не підій-меться ніхто голос не то вже осуду, а хоч би тільки застереження. Почуття всенародної єдності супроти велитенських заслуг Івана Франка, виявилася настільки загальним, ідея будови надгробника як одного з доказів цієї єдності, настільки самозрозуміла й популяр-на, що в гру могли входити хіба тільки пита-ня техніки переведення збіркової акції та еко-номічного викисування зібраних сум.

А всеж таки, не обійшлося й тут без „ди-стансу“. „Єдино-католицький“ орган видавничо-го шкідл. і заходом станіславського владки — „Нова Зоря“, почував себе покликаним до того, щоби в „бочку меду“ кинути свою „ложку дьогтю“, щоби, хоча й без найменших виглядів на успіх, висунути своє „вето“, мовляв: в такій самозрозумілій справі як будова надгробника найбільшому галичанові, є в „Новій Зорі“ свій сепаратний погляд.

Орієнтуючись щодо засягу впливів „Нової Зорі“ на її читачів і передплатників, ми не звер-тали би на це уваги, якби не факт, що при на-годі новозоринського застереження проти Франкового культу, пробує цей орган зміцнити й підґрунтувати фальшиву тезу про „безбож-ництво“ Івана Франка, яким хочуть новозорин-ські „побожники“ відмежувати від поета приви-тану до церкви та релігії частину українського громадянства.

У зв'язку зі статтею львівської „Неділі“ (ч. 20) п. з. „Будуємо надгробник Франкові“, обу-рюється „Нова Зоря“ (ч. 41) на те, що в като-лицькому органі закладається католиків до жертвенності на надгробник поета і громадяни-на, який „від перших хвиль свого виступу аж до смерті був у нас головним пропагатором ви-раженого атеїзму“.

Автор цього обвинувачення о. М. Каровець — василіянин. Мусимо погодитися з тим, що він студіюючи теологію й зачитуючись писан-нями отців церкви, не мав нагоди, а може й охоти познайомитися із творчістю Івана Фран-ка, а наклеп про його „атеїзм“, коли не вносав з палля, то перейняв зі слухів, настільки ав-тентичних і згідних з правдою, як „автентич-ним“ і „згідним з правдою“ є сплітка, будім-то Франко, лежачи на смертній постелі, відмовив-ся від сповіді словами: „Шож на те сказала би молодіж, котру я ціле життя вчив не вірити в Бога“? Не знаючи провідних думок літератур-ної творчості й не розуміючи ідеалів громадян-ської праці Івана Франка, о. Каровець міг був спастися від колазії з фактичним станом річ, колиб був запитав про те хоч би самого редак-тора „Нової Зорі“ п. д-ра Назарука, що як Ко-лонтій — адекларований радикал, на творах Франка будував свій націоналізм і громадян-ський світогляд. Д-р Назарук міг би поінфор-мувати свого загонистого співробітника про те, що в цілій велитенській спадщині Івана Франка нема й одного твору, який пропагував би який атеїзм. Пан Назарук міг би відтак поінформу-вати свого несвідомого співробітника, що Іван Франко, де тільки не був „пропагатором атеїз-му“, але при багатьох нагодах, і просто у класичний спосіб у передмові до свого величнього „Мойсея“ був пропагатором релігійності, а оди-н з духових недомагань нашої молоді вважав недостатку зацікавлення серед неї. Святий Пи-сьмисл. Правда, релігійність Івана Франка мала дещо відмінний характер і далеко глибошій зміст від „релігійності“ усюжних митарів і фарисеїв, для яких він не мав милосердя. Виступаю-чи проти тих, яких навіть малює екстатично-

релігійного середньовіччя, не дивлячись на ознаки їхнього стану, малювали на „Страшних Судах“ в ореолі неколконого вогню, Франко бо-ронив тимсамим поваги церкви й чистоти релі-гії перед брудом продажності й матеріалізму. У рамках глибокої релігійності Івана Франка вміщувалося глибоке, християнське почуття релігійної терпимості. Ціла низка величнь по-статей зі справді християнською душею та по-ведінкою, які бачимо в його творах — це явні докази його палкої боротьби в ім'я християн-ської ідеї „рівності всіх перед Богом“.

Франко осуджував негідників і шкідни-ків, не оглядаючись на становище, яке вони займали в громадській чи духовній ерархії, не утотожуючи осіб із церквою та релігією. Пан д-р Назарук міг був повчити свого співро-бітника, що Іван Франко ніколи в житті не був атеїстом, атеїзму не пропагував, а тим самим той великий і глибокий ум не міг би був навіть підчас своєї важкої недуги спромогтися на та-кий примітивний відрах проти сповіді як фра-за „що сказала би молодіж, яку я ціле життя вчив

„Боротьба з опортунізмом і гнилим лібералізмом“.

Про одну еретичну радянську книжку і чергове покаяння.

Заступник завідуючого „культурпролом“ Харківського Миського Комітету КП(б)У п. Е. Черняк відбув подорож по Європі (з чийого до-ручення і в якій місії — нам невідомо) і повер-нувши на рідну Україну розмахнувся та списав свої враження. Вийшли вони окремою книжкою п. н. „Листи з чужих країв“ в Держ. В-зі у від-ділі „Література і мистецтво“ за 1932 р. Книжка має 206 сторін, а підзаголовок вичисляє краї, які відвідав автор: Польща, Німеччина, Чехія, Австрія, Італія та Франція.

У своїх друкованих враженнях п. Черняк допустився — як довідуємося з більшовицьких газет — кардинальних промахів. Він „обминає у них питання класової боротьби в країнах ка-піталізму, зовсім не викриває тих глибоких су-перечностей, що довели до світової економіч-ної кризи, затушковує тяжкий матеріальний стан робітничої класи та селянства і політичний гніт, що панує в капіталістичних країнах“. Ма-ло того:

„Книжка вихваляє фашистську Польщу і Пилсудчину, викривляє оцінки, що їх дав Комін-терн у ряді важливих політичних питань, ско-чуючись до соціал-фашистських теорій, роз-виває антиленінські погляди в національному питанні“.

Повища оцінка найшла в постанові бюро Харківського Миського Комітету КП(б)У, в якій читаємо ще далі, що книжка є „найшкідли-вішим виявом буржуазного впливу“ і слід її зняти з ринку та що тов. Черняк уже „покаяв-ся“. Харківський Комітет КП(б)У прийняв вреш-ті ось які постанови:

1. Оголосити т. Черняку сувору догану й негайно зняти з роботи заст. зав. культ-пропу ХМК.
2. Заборонити т. Черняку протягом 2 ро-ків перебувати на партійній роботі, а також на будь-якій іншій роботі, що пов'язана з іде-ологічними керівництвом.
3. Притягти до партійної відповідальнос-ти через КК працівників видавництва ЛІМ, які виявили щодо книжки Черняка гнилий лі-бералізм.
4. Зобов'язати т. Черняка розгорнути кри-тику своїх помилок.

Шож таке написав Черняк у своїй книжці? На шістьці підходимо в харк. „Комуніст“ ч. 54 звіттовлення з партійної конференції Цен-трального району м. Харкова, де анголосив про-мову Терехов, а в ній присвятив чимало уваги книжці Черняка.

„Коли відішди з Польщі — цитує Терехов слова Черняка — і підїжджаєш до німецьких кордонів, відразу почувеш організованість, діловитість, починаючи від кондуктора і кінча-

Др. мед. Ольга Чайковська-Ляхова

дентист-стоматолог

ординує від 10. червня п. р.

при вул. ВИШНЕВЕЦЬКИХ Ч. 8

одни трамвайний перестанок вище техніки.

не вірити в Бога“? Тих слів не міг сказати і не сказав Іван Франко. Вони є таким же наклепом на нього, як запевнювання про його атеїзм. Слова ці не апокриф, який колись стане міркою негідного й негідного з людською підкою до великого поета та громадянина; таксамо на-тягненням є порівняння палкого, вічно захопле-ного своїм післанинством Франка зі адекларо-ваним циніком Вольтером.

Підсумовуючи твердження новозоринсько-го публіциста, мусимо признати їх з ґрунту фальшивими, а його виступ проти загально-національного культу творця „Мойсея“ і „Пан-ських Жартів“ крайнє негромадянським, який мусить обурити навіть читачів „Нової Зорі“ і на акцію будови Франкового надгробника не ма-тиме найменшого впливу.

ючи останнім міністром. Це характеризує Ні-меччину як країну високої організованості, як країну високої діловитості“.

Зацитувавши ті слова свого однопартійця Терехов каже: „Тоді, як Німеччину потрясе криза, розгорнена з катастрофічною силою, ко-ли ця криза руйнуючим ураганом лютує в усю-му капіталістичному світі, коли ми є живі свід-ки того, як розкладається капіталістична си-стема, в тому числі й Німеччина, як шалено ро-сте визискування робітничої класи, коли мілю-ни робітників позбавляється роботи і хліба, ав-тор у своїй книзі малює Німеччину, як перший-ліпший соціалфашист, льокай капіталізму“.

Стільки прогріхив найшов комуністичний пуританин в описі німецької організованості непризвичаєним до надто великих порядків ра-дянським подорожником. А вже просто від ро-зуму відходить більшовицький Катон, коли цитує слова Черняка про відносини на західно-українських землях. Щоправда — як видно із цитатів Терехова — автор книжки справді не згубив як слід матеріалу, яким міг розпо-ряджати, не ввів у короткій подорожі через наші західні землі пізнати настільки тушених відно-син, щоби могли дати правдиву картину нашого життя. Однак він і не давав аналіз польсько-українських відносин, лише обмежився до за-значення розмірного зросту українських наці-онально-культурних сил.

Очевидно, не розпоряджаючи повним тек-стом книжки, ми не можемо видати осуду, на-скільки справді помиляється Черняк у своїх враженнях, що їх вінні із подорожі по наших західних землях. Зате річ у чомусь іншому, а саме, у тій страшній облуді, якою є ціле обу-рення більшовиків на „політику кровавого те-рору“, що П переживає український нарід поза межами У.С.Р.Р., коли їхня совість обтяжена найбільш кривавим режимом, розстрілами тис-ячів, Соловками і голодом мільонів? Адже ціло-му світові прегарно відомо, що все, що діється і на західних українських землях і в західній Європі, більшовики використовують виключно для цілей своєї пропаганди і своєї політики. Адже ми не забули ще, що випадки з літа 1930 р. і пізніше т. зв. „лапифікація“ радянське ра-діо і радянські часописи представляли як „по-стання українських селян і робітників проти польських і українських панів“, і що ці „укра-їнські пані“ залізували проти своїх власних на-родних низів польське військо!

Не диво, що Чернякові, який приїхав з тієї країни жорстоких експериментів, довелося не одним „захоплюватися“. Автора очарувала нпр. у Німеччині західна культура і він забув, що він людина з партійним „білетом“ та що

B. Селер.

У 1608 р. відбулися на церковній сесії в місті знову сходина всіх львівських і підлявських парохійян. Сходинами проводив свящ. Андрій воскресенський, у той час львівський духовний намісник, що представив справу збору грошей на майбутній варшавський сейм (від 15. I. до 26. II. 1609) як незвичайно пекучу. На тих сходинах був прийнятий також знесіський парох Захарія. Через останнього та його сина Савина передає братство при церкві Вознесіння Христового 2 зол. для послів, вибраних 16. грудня 1608 р. на сейм.
(Покіснення бв та.)

(Докінчення бул.)

Чотири мільярди дефіциту має Франція.

Французький міністр скарбу Мартен повідомив представників преси про бюджетну ситуацію держави. Вже в 1930 р. була велика напруга, бо державний дефіцит виросив до 2 мільярдів франків. Теперішній дефіцит доходить до 4 мільярдів, навіть коли взяти на увагу полегшення мораторію Гувера. На думку міністра дефіцит дається злізкувати шляхом оподаткування і сильної компресії видатків.

ярдів, навіть коли взяти на увагу полегшення мораторію Гувера. На думку міністра дефіцит дається злізкувати шляхом оподаткування і сильної компресії видатків.

Великий процес італійських терористів

РИМ, 12. VI. ПАТ. Перед спеціальним трибуналом підніється небаром розправа проти 16 терористів, обвинувачених у виконанні актів насильства в Болонні, Турині та Генуї від березня до вересня 1931., у протиполіційній пропаганді та у взаємних і протиполіційських організаціях за кордоном. Керманичем цієї терористичної групи був Доменіко Бовоне. Він при

помочі своєї любовниці австрійки Бяге й урядовця Енни виконав за 4 місяці 13 актів насильства, а приготувавши полі бомби, спричинив смерть своєї матері. Свідство виявило, що протиполіційські організації в Парижі фінансували імпрези Бовоне й обіцяли йому нагороду мільйон лірів, коли вб'є Муссоліні.

Присилайте жертви на будову надгробника Іванові Франкові, який уже будуватиметься - Гроші слати до „Центробанку“ наkonto ч. 9003.

Остання праця Вячеслава Липинського.

В перші роковини смерті.

В квітні ц. р. помер друком „Збірник Хайборської України“ (№ 1), складений ще за життя бл. п. В. Липинського. І виданий заходами „Врагів Українських Класиків-Монархістів“, гетьманців. „Збірник“ заслуговує на згадку без огляду на те, як хто ставиться до його ідей.

Перш за все слід звернути в цьому увагу на „Вступне слово“ В. Липинського. Це наче його останнє слово до українського громадянства. Ідея гетьманська найшла найменше зрозуміння серед організованих гетьманців. Перша організаційна спроба здійснення ідеї не вдалася — саме В. Липинський. Джерелом і первопринципом цієї організаційної неадапції стала „персоніфікація ідеї гетьманської вже тут, на еміграції. Персоніфікація взагалі і персоніфікація в невідповідній особі“. Завдання української монархічної ідеї з особами 6. гетьмана П. Скоропадського і з його родиною — це, на думку В. Липинського — основна помилка гетьманського руху. Наслідком цієї помилки було, що гетьманський рух виходив з „роблення“ популярності персоніфікації особи 6. гетьма. П. Скоропадського. Це довело до фальшивої ідеології дійсної гетьманщини в 1918 р. Цією гетьманською руху стала популярність Павла Скоропадського та реставрація гетьманщини в 1918 р. Ідейний рух зникнув з еміграційною політикою „бутих людей“. Одиноким порушувачем силую цих „гетьманців“ стала неадапція до демократії та підкреслювання своєї „лояльності“ супроти особи 6. гетьмана. „Справа персоніфікації, яка в моїх „Листах“ — пише В. Липинський — трактується як частина нашої ідеології, при чім як частина зовсім не першорядної ваги, і справа особи, яка як сторінка „Листів“ займає всього кілька рядків, стали разом, як писав мені один з цих „гетьманців“, „центральною місцем гетьманської ідеології“. Натомість вся позитивна частина моєї праці осталася для більшості „організованих гетьманців“ чужа, нечитана, незрозуміла. Таким чином серед ширших, безкритичних кругів, ідеологія гетьманства придбала славу якогось пута на демократію і безнадійної регресивності для майбутнього гетьмана“.

Мрією тих „гетьманських реставраторів“ стала інтервенційна політика і матеріальна субвенція для „гетьманської справи“ і „гетьманської організації“. Дійшло до того, що П. Скоропадський йшов в січні 1929 р. до Будапешту, до тодішнього мажарського прем'єра гр. Бетлена, щоб одержати щомісячну субвенцію у висоті 50 тисяч пеньг на три роки. Бетлен обіцяв дати по 25 тисяч, але під умовиною, що Скоропадський зречеться ім'ямем майбутньої Української Держави Закарпатської України. Скоропадський дав таке „зречення“ на письмі! Про цей т. зв. „Будапештський договір“ В. Липинський повідомив ще в 1930 р. визначніших українських діячів. Про нього писала теж амер. „Свобода“. У „Збірнику“ надруковано згідно з волею пок. В. Липинського викинути зі зведення Скоропадського з часу його побуту в Бетлена. Цей зоммований писаний по російськи і в якому в такій мірі: „Ось — Бетлен“ — пише Скоропадський — спробуйте мене, скільки мій „улюблений“ — так більше, ніж мені, по мені п'ятдесят тисяч пеньг на три місяці — відповідає Скоропадський. „Тепер я починаю“ — відповів Бетлен. Тим „зведенням“ гетьман П. Скоро-

падський написав собі самому політичний некролог. Хоч його роль в українському житті і так уже давно скінчена, нині ніхто вже — після прочитання такої сиріди — не може мати щодо цього ніякого сумніву.

П. Скоропадський закінчив цей „Будапештський договір“ всупереч організаційному присягненню, всупереч цілій гетьманській ідеології, що відкидала рішуче всяку абстрактну інтервенцію і без відома В. Липинського. В. Липинський довідався про те щойно після трьох місяців. На рішуче домагання Н. Кочубея — тодішнього голови „Гетьманської Управи“ — П. Скоропадський після Липинському агаданій щоденник у березні 1929 р.

Боротьба, що йшла серед гетьманців вже від 1927 р. між ідеалістичним напрямом В. Липинського і „реалістично-інтервенційним“ П. Скоропадського та його прибічників — спалахнула зі всією силою. Всі спроби санації гетьманського руху з боку В. Липинського не вдалися. Скоропадський і його дорадники проголосили Липинського — божевільним. Тоді прийшло до цілковитого розриву між В. Липинським і Скоропадським („Листо“, ч. 216—224, 1930 р. „Розкол серед гетьманців“).

З інших статей „Збірника“ звертають увагу „Prolegomena“ Н. Кочубея, стаття д-ра В. Кучабського п. з: „Завдання гетьманського руху на Західній Україні“ та В. Залозецького про прояви класократичного світогляду в реформістичних течіях Європи. Питанням практичного життя присвячена стаття Р. Метельського „З записок гетьманів“.

Поминаючи правильність чи неправильність поглядів висловлених на сторінках „Збірника“ та цілої гетьманської ідеології — треба признати, що та книжечка написана живо і цікаво! Симпатично вражає відсутність фразеології та якихось особистих випадків. З тих, боку якої в дві недокінчені статті: у таких неперіодичних виданнях, як „Збірник“, — слід це оминати.

В усякому разі той „Збірник“ повинні прочитати всі, що цікавляться ідеологічними течіями в українському політичному житті, щоб щойно на підставі такого пізнання і докладної аналізи всіх позитивних і негативних думок створити собі власний світогляд.

Василь Креманецький.

Життя коней на Радянщині.

„Ізвестія“ з 28. травня подають постанову ЦКВКП(б), в якій між іншим стоїть: „Більшість колгоспів, радгоспів та міських підприємств досі ще не організувала дбайливого ставлення до коней та нормального їх виплекування. Наслідком цього в більшості республік, країв та областей Союзу кількість коней зменшується, а якість їх гіршає... ЦК погрозив, що хитачі та недбайливе відношення до коней, що викликає їх масове нищення, буде каратися як злочин проти інтересів народного господарства згідно з цілою суворістю закону...“

У тому ж самому числі подається, що по даним „Коневодхозцентра“ СРСР до 20. травня було заплондирено у колгоспах лише 177.000 коней, менше ніж 6 відсотків запланованого. Найгірше стоїть справа в найбільших осередках плекування коней: в північних районах Казахстану на 0,6 відсотків, на Уралі — 1 відс., на Україні — 2 відс., у Ленінградській області — 2 відс., Татарії — 4 відс., Кіргізії 4 відс. План щорічного заплондирювання переведено по всіх колгоспах лише на 2 відсотки.

(Укр. Б. в. Живий.)

АМЕРИКА ПРОСИТЬ ФРАНЦІЮ, ЩОБИ ЗАБРАЛА СВОЄ ЗОЛОТО.

ЛОНДОН, 12. VI. ПТ. З Вашингтону повідомляють, що американські банки звернулися з проханням до французьких банків, щоб вибрали свої золоті депозити з Америки. Французькі депозити доходять там до 200 мільйонів доларів.

ЧИ ЦЕ НЕ СОРОМ,

що я досі не є членом Матірнього Товариства „Просвіта“? (Вкладка всього 2.— зол. в рік).

3 життя наших установ.

Сокольське Свято для 5 червня ц. р.

Щороку українське громадянство Львова і околиць сиріпляє свого духа на святах, що їх влаштовують наші установи в місній черні. День 5. червня був призначений на Окружне Сокольське Свято, влаштоване з нагоди 30-ліття Сокольського Маршу на площі „Сокола-Батька“. Цілий минулий тиждень пройшов в очікуванні не тільки львівського громадянства, але й усіх соколів, які дбайливо приготувалися до гілкого виведення цього свята. Сокольська організація не знає перешкод. Мимо фінансової кризи сокольські інструктори їздили по сокольських гніздах львівської округи та вчили вправ. Часто ходили по кільканадцять, а навіть і більш кілометрів пішки, а то й лише тому, щоб виконати наложення на них обов'язок та приготувати свято Духа сокольського розуміють лише ті, котрі в цій організації беруть щирну участь, якого слова Сокольського Гімну виходили через короткий бодий час — того не відстрашить ніщо.

І зібралися соколи в невелику для 5. червня до Львова в такій числі, що справді сокольська організація може бути горда. Всі майже приїхали фірами. Приїхали і ті соколи, яких ніхто не надіявся, не вважаючи на несприятливі погодні умови. Приїхали і далі, а соколи з Перемишля приїхали пішки в числі 10. Свято було випало дійсно імпозантно, колиб не дощова злива, яка унеможливила переведення свята. Тому підсумки осей сокольської організації можна робити лише на підставі рівнішої проби.

У 6-ти кольонах вимашерували соколи в числі 200 в народних одягах до вправ зі серпами в руках. По переході через площу усталилися і при звуках претарних композицій Я. Ярославенки виконали справно 4 вправи, які представляли живих. Потім вимашерували на площі соколи та усталилися до вправ. У 6-ти кольонах, 360 соколів, одягнених однаково у вишивані сорочки, робили імпозантне враження. Виконали вони дуже тяжкі і складні 16-тактові хорватські вправи „Сінокоси“. Не прийшлося їм на пробі робити більших замітів. Цим вони дали доказ, що соколи досі вже до тяжких 16-тактових вправ і не обмежуються лише до 4-тактових вправ. При звуках Сокольського Маршу зроблено пробу устави до привіту, який мав вигляд х-р Михайло Волошин. І ця точка випала поправно. Соколи машерували в 6. кольонах, одягали йшли хлопчин і жіночий лоріст та соколи в числі 700 осіб, приготували до виступу попопудні. Переведено ще пробу з членами місцевих гнізд на приладах, а саме вправи на 5 конях рівночасно і масові вправи. До вечі і до аркана між іншим станула дітвора з Ремеюна.

Дійсно треба жалувати, що зливний дощ унеможливив відбутися підготоване свято. Щоб скріпити соколів на дусі в очікуванні погоди, прибув до павільйону, де всі учасники свята були зібрані, голова „Сокола-Батька“ побр. Микола Залізківський а о. мітратор Вахлюком. Коли дощ не перестав падати, постановили старшина „С.В.“ відсвяткувати це свято в павільйоні. В год. 6. ввійшла старшина „Сокола-Батька“ з заслуженим композитором Сокольського Гімну побр. Я. Ярославенком до павільйону, де до вібрних соколів промовив х-р Михайло Волошин. В промові підніс засаду Я. Ярославенка та подякував йому за труд та працю для добра українського соколіства. В палкій, повній сокольського завзяття промові назвав промовцеві вібрних соколів до дальшої праці на полі соколіства, подаючи за приклад чеське соколіство, та до внутрішньої мімо неадапції. Сокольським членом є „Бодрімось“. Промова х-р Михайло Волошин зробила на присутніх велике враження. До Ви Ярославенка промовив ще голова „Сокола-Батька“ побр. Микола Залізківський та вручив йому від Українського Соколіства святочну грамоту, а одна зі соколів вручила Ви. композиторові китицю квітів. Свято закінчилося відпіванням Сокольського Гімну.

Хоча дощ зробив прикрий несподіванку, соколи розійшлися піднесени на дусі, в цій налі, що дають це українському громадянству докази своєї праці.

„Просвіта“.

*) „Збірник Хайборської України“. Неперіодичний збірник. Том I. Складено під загальним проводом Вячеслава Липинського при співучасті В. Залозецького, Н. Кочубея, В. Кучабського, Р. Метельського і М. Савур-Імпріковича. Прага, 1931 рік. 76 с. Ціна 2 золоті. До відбиття в книжках.

Як закінчилася криза у „Т-ві Прихильників Освіти“?

Тимчасова розв'язка з перспективою дальших конфліктів.

В суботу 11. п. м. відбулося продовження Загальних Зборів Т-ва Прихильників Освіти, які 2 тижні тому розпочали гостру кризу у тому Т-ві наслідком реанімації голови Т-ва, през. В. Децикевича, оголошеної під натиском одної частини студентів. Тодішні Збори закінчилися тим, що всі одні із запропонованих студентами кандидатів не схотів прийняти серед створених умовин голові Т-ва і відмовилися також від праці в новому Виділі всі дотеперішні члени Виділу. Тому тоді відложено Збори на два тижні, поручаючи Комісії-Матці урядувати в „перманенті“ та шукати виходу з ситуації.

Вчорашні Збори скликані на 5. годину пополудні, але розпочалися вони в год. 6.20, бо до того часу велися ще в останній хвилині „культурні“ переговори. Однак вони скінчилися повною невдачею.

А саме, на самому вступі Зборів, після того, як головуєчий д-р В. Старосольський присвятив коротко агадуку помершому членові Т-ва радн. І. Герасимовичеві (пам'ять Покійного Збори вшанували повстанням з місць) — ред. Гр. Гладкий склав в імені Комісії-Матки слідуєчу заяву:

Комісія-Матка станула на засадничому становищі, що для добра Т-ва повинна вхолодити до кожного нового Виділу більшість старого Виділу. Однак, коли прийшлося скласти новий Виділ, Комісія-матка зустріла серед створених умовин такі труднощі, що лести кандидатів не вдалося такі скінчити. Виявилася при цьому велика розбіжність поглядів серед самого студентства, бо тоді, коли одні студенти домагалися, щоб у Виділі Т-ва були представники їх станових організацій, інші (Кравець Студ. Репрезентатив) жадали представити на персональному принципі. Супроти того Комісія-Матка, не виконавши своєї місії, складала свої мандати в руки Загальних Зборів...

Таким робом Т-во опинилося надалі у тій прегадній ситуації, в якій було наприкінці попередніх Зборів. Настав гнітучий настрій, який м. і, відбивається дещо і на поведінці молоді, яка вже не нахилялась на немилі собі промовців, дозволяла спокійно кожному висловлювати свої погляди й сама у своїх заявах висловлювалась уже багато обережніше, ніж за попереднім разом. Однак засадничо група молоді, що примусила през. Децикевича до резигнації, свого ставлення не змінила.

Розпочалася довга дискусія. Переловсім студ. Кузик, навіваючи ще до заяви студ. Штикала на попередніх Зборах про те, наче би коломийські студенти рішилися не збирати грошей Т-ва, якщо його головою стане през. Децикевич, — відчитав простуючого і протестуючого проти такого твердження листа Коломийської Секції.

Студ. Сенчишин пропонує вирішити врешті справу резигнації през. Децикевича, який предположив свою особу до розпорядження Зборів. Абсолютною попер. Виділові ухвалено, але резигнації голови Т-ва ще не прийнято. Якщо Збори тої резигнації не приймуть до відома, то автоматично криза буде полагоджена, бо певне відклинуть своє зречення всі інші члени Виділу (за винятком статуту вилісованих). Д-р Копач адає собі справу, що є „ingrata persona“ і „ворогом студентства“, але не бажає студентству гірших ворогів, ніж він. Не розуміє, чого Заг. Збори вибирали Комісію-Матку, на те, щоб по 2-ох тижнях Т-во знову зависло в повітрі. По статуті, який є законом Т-ва, през. Децикевич має право урядувати ще один рік, хіба, щоб вмер, або, щоб його члени Т-ва адікваліфікували. Промовець не чув від нікого, що таке зробив голова Т-ва, через що не міг би далі бути головою. Вносить, щоб бодай формально рішати, чи резигнацію голови прийняти чи ні. Студ. Романюк спростовує справу з „хоробою“ през. Децикевича: коли делегація Кравецької Студ. Репрезентативі зажадала від през. Децикевича уступити з голови Т-ва, а през. Децикевич заявив, що не має причини уступати, тоді промовець — як член тої делегації — післав през. Децикевичеві, що голова може зробити це з „яких-небудь причин“, як нпр. „паревтома“: про „хоробу“ не було мови. На попередніх Заг. Зборах промовець не спростовував цього закиду тому, що на дворі був гуркіт (sic!), але робить це тепер, бо преса підняла цю трібуну, щоб викинути на студентів (?). Пос. д-р Макарушка відчитує листа през. Децикевича з дати 8. п. м., в якому точно позана рідаюча розмова поміж ним і членами студ. делегації. Сказано там буквально: „...тоді п. Романюк замітив, що як причину уступлення міг би я позати перетомлення, чи огляд на здоров'я...“ Ред. Г. Гладкий вносить зробити перерву для намічення кандидатів до нової Комісії-Матки. Д-р Вол. Левицький пригадає формальний внесок д-ра І. Копача. Студ. Штикало підточує, що загальне студентство не має до през. Децикевича зв'язу. У цьому факті

суть справи. Саме ті студенти, які шире заявили це през. Децикевичеві — зробили це чесно і виявили супроти особи голови більшу пошану, ніж ті, які з різних мотивів не мають відваги зробити це. Д-р Старица виголошує промову характеристичну для тих радикальних „соціалістів“, які офіційно поборюють „воюючи націоналізм“, але боються, як смерті, демагогічного закиду, що вони не в також національно „радикальні“ та при кожній нагоді мусять азначити своє „екстра“ становище. Як і на попередніх Зборах — і тепер виявляється, що не всі „старші“ були і в за головуванням през. Децикевича у Т-ві і палко поручає Зборам прийняти резигнацію голови.

Студ. Кузик є теж за тим, щоб резигнацію голови прийняти, але щоб висловити йому похвалу і признання за його працю в Т-ві, а догану тим студентам, які поведлись супроти нього негарно.

Голосування над резигнацією през. Децикевича дало вислід: 74 голосів за прийняттям резигнації до відома, 14 проти. Офіційно стрималось 5 осіб, однак фактично не голосувало 44 осіб, бо присутніх на Заг. Зборах було 132 осіб, з того 35 „старших“ і 97 студентів. Із „старших“ 6 осіб голосувало за прийняттям резигнації. За внеском признати през. Децикевичеві похвалу і подяку за його діяльність у Т-ві піднеслось 34 рук, „проти“ 10.

Д-р Старосольський, як голова Зборів, стверджує, що були голоси проти висловлення признання през. Децикевичеві за його працю у Т-ві, але не було ні одного слова критики тієї праці. Це значить, що або ті люди не мають відваги прилюдно критикувати, або голосують нелогічно.

Пос. д-р Макарушка: Доля Т-ва була і є в руках тої групи молоді, яка викликала кризу. Ця група повинна була підготувати цілий новий Виділ Т-ва. З найбільшим здивуванням стверджує, що та група студентів валила Голову і Виділ, але не думала про дальшу долю власного Т-ва. Тепер та група студентів, яка в тій справі рішає, має предложити кандидатів і на те ніякої нової комісії-матки не треба. Старше громадянство буде лояльно підтримувати Т-во при кожному Виділі, але не треба скидати відповідальності на тих, які не є в нічому винуваті.

Студ. Романюк запевняє, що між студентами нема незгоди, але м-р. Старосольський є такий іншої думки.

Д-р Стахів звертає увагу, що стара комісія-матка нездідна полагодити кризи і просить вибрати нову комісію.

Д-р Копач: „Коли таке заявляє д-р Стахів, а ми знаємо, хто це є д-р Стахів, що це не яка-небудь голова, то значить правда, що він (Стахів) не міг собі дати ради...“

Після довгої дискусії на тему комісії-матки (промовляли ще о. прал. Пісєцький, д-р Л. Макарушка, ред. Гладкий, дир. Филипович і ін.) — вибрано комісію-матку у складі таких осіб: п-ні Ірина Макух-Павликовська, пос. д-р Л. Макарушка, ред. Гриць Гладкий, студ. Штикало і студ. Романюк. Потім в 8 год. вечора оголошено перерву, щоб комісія-матка склала і предложила листу кандидатів до нового Виділу, разом з кандидатом на нового голову Т-ва.

В год. 9.30 вечора зачалася дальше продовження Заг. Зборів. Іменем комісії-матки забрала слово п-ні Павликовська і предложила таку лісту: Голова Т-ва: д-р Степан Дмоховський, членами Виділу: проф. д-р Володимир Старосольський, д-р Лесь Кульчицький, о. д-р Микола Конрад, дир. Микола Капуста, д-р Роман Зубик і проф. Радзкевич, а зі студентів Осип Тютка, Ст. Мілянич, Дм. Грипай і Ів. Тесля. Заст. виділових: інж. Атаназ Мілянич, ред. Гриць Гладкий, д-р Мирон Коновалєв, студ. Іван Смолий і студ. Ярослав Макарушка. Контрольна Комісія: дир. Филипович, о. Антін Каштанюк, члн. Семен Магалаєв, студ. Степан Гела і студ. Романенчук. Мировий Суд: рад. Каратницький, д-р Паньківський, п. Константин Малицький, студ. Олександра Пасіка, студ. Теодозій Гаєцький.

Загальні Збори затвердили всі ті кандидатури, однак ще перед голосуванням представники львівських студентських станових організацій склали заяву, що не беруть відповідальності за працю студентів, які ввійшли до Виділу Товариства Прихильників Освіти. Промовляли м-р. Ю. Старосольський, що говорив про різницю метод поведінки студ. Сенів від Т-ва „Основа“, студ. Чайківський від Т-ва „Ватра“, студ. Семків від Т-ва „Медична Громада“ і студ. Мряціна від Секції Студенток. В 10.10 год. вечір Збори закінчилися.

Таким робом ця справа, яка відбилася таким голосним відгомном у цілому громадянстві, ніби то подана: формально вибрав новий

голову і новий Виділ. А проте не можна при формальним поладнанням вдоволитися і бути спокійним за долю цієї важливої організації. Вказує на це зазначена вище заява студентів, але крім неї ще кілька ін. обставин: Отже, переловсім нововибр. гол. д-р Р. Дмоховський, як голова Т-ва, але ще не заявив щодо свого вибору на голову Т-ва, яким зовсім не легко бути лідером, яка зі справами того Т-ва цілком неознайома, та ще й серед нинішніх обставин. Дальше: у новому Виділі є лише один член попереднього Виділу, а саме д-р В. Старосольський, який на попередніх Загальних Зборах виразно зрікся з лише кандидатури на голову, але й заявив свою солідарність з усіма членами старого Виділу, а яких тепер ніхто — крім нього — до нового Виділу не ввійшов. Тому й цей пункт ще не вирішений. Якже буде працювати управа поважної і складної організації, зложена з усіх без винятку нових людей, чи лише з одною особою, знайомою з цими справами, — це річ високо ступеня. На тлі цього фактичного стану — „сатисфакція“, яку отримали спричинники кризи Т-ва, повинна їх настроювати на нагто радісний і оптимістичний тон... Хіба, що їм на самому Т-ві, не багато залежить...

ІНТЕРВЕНЦІЙНА АКЦІЯ КОМУНІСТІВ

Суботнішнє число краківського „Іл. Кур'єра Цолз.“ принесло сензаційну вістку про те, що у Львові фільоральські чинники збирали підписи під відозву проти збройного нападу на СРСР. У цій відозві, зредогованої мабуть провідниками КПЗУ, Східну Галичину звуть Західною Україною і це найбільше заболіло „Кур'єра“ та львівську польську націоналістичну пресу, яка переповідаючи цю вістку „Кур'єра“ слідуєчого дня накинула передовсім на режисера львівського театру Шілера, що підписав із групою артистів цю відозву. Нам невідомий текст тієї відозви, але сам її помисл найменше дивоглядний. Сумніваємося, щоб ті, що її підписали як також ті, що її писали, могли бути до тієї міри наївні, щоб повірити, що від їх протинтервенційного протесту направи стане нереальною яканебудь інтервенція, якщо взагалі її можливість може тепер існувати де-небудь поза головами авторів відозви.

Для інформації подаємо, що відозву, як дає польська преса, підписали:

Шілер Леон, театральний режисер, драм. артисти: Даменський Добеслав, Гриневська Ядвіга, Кунцевич Ева, Малиновач Марія, Водан Антін, Вошеревич Ядек, літерати: Бляхман, Брехер Едвард, Дан Олександр, Гелан Ярослав, Гаврилюк Олександр, Ярм. Каз. Коломєць Авенір, Крушельницький Антін, Крушельницький Іван, Кунієць Яр., Лещ Станіслав, Ланіцький Вол., Пастернак Лев, Шидрич Як., Сказинський Ром., Суайковський Степ., Турдор Степ., Вежбіцький Збігнева, Віка Ів., журналісти: Дівнич А., Агіт Я., Гезунд Ів., Кіршнер Юр., Личковський Кость, Шкварок Ів., майстри: Гординський Святослав, Кляйман Фр., Метел Зигм., д-р Бунд Вільг., музика, Колеса Мик. музика, д-р Лісса Софія, проф. музики, Левицький Гала, піаністка, Слобода Анна, дент. техн., Талди Антоніна, фільм. реж., д-р Ратнер Еміль, адвокат, Краєвський Ол., член ППС., Брунський Ів. лісник, Рекс Отто маляр, літерати: Драган Ром., Колдра Яр., Шаєн Вол., д-р Дереш Петро, Футак-Деркач Марія, муз. службовиця, Юркович Ол., журналіст, д-р Сосюкало Дм., ака. комп., Верцінський Едм., Верцінська Ол., драм. артистка.

З того виходить, що інтервенції хочуть з мі комуністи, бо інакше не робилиб так багато галасу з нечею.

Заява дир. Гожиці

Дир. Гожица заявив у зв'язку з появою, що артисти не брали участі в інтервенційній зборі а Шілер не веде комун. агітації в театрі.

СВЯТО МОЛОДІ

Неділя 12. п. м. була справжнім святом українського Львова. Величезна площа Сокола Батька зацвіла червоними маками й блакитними волошками олягів „наших найменших“. Сьогорічне свято Рідної Школи, свого роду дорічний іспит цієї нашої установи, випало не лише, не дивлячись на те, що в протиставі до минулорічних свят, було воно переглядом майже виключно львівських рідношляхців. У черговому числі подамо подробице звідомлення з перебігу свята.

ГАЗНЕР УРЯТУВАВСЯ

ЛЬОНДОН, 12. VI. ПАТ. Летун Галієра віднайшов учора веч. малий англ. корабель „Шірешел“ яких 500 англ. миль на захід від Опорто в Португалії.

Спортові висліди.

Україна—Білий Орел 2:0 (2:0)

МАРІЯ СОКІЛ.

З приводу майбутнього концерту.

Приїзд примадонни Київської державної опери Марії Соکیل до Львова та заповіданий нею концерт на 16-го ч. м. (веч. с. М. Муз. Т. в. ім. Лисенка) треба відзначити як небуденну подію в нашому музичному житті. Марія Сокіл — одна з найкращих співачок України, де — як відомо — взагалі чимало гарних голосів і видатись зпоміж них на перше місце — річ не легка. Однак наші співачки вдалось завдяки своєму вокальному і сценічному талантові, здобути собі зразу з своїх перших кроків на оперній сцені не тільки позицію примадонни, але й найвище признание критики та правдивий ентузіазм публіки. Ось декілька голосів преси, які нагально про це свідчать:

Харків, „Робітничий Пролетарій“, 9/X. 1927. „Про вчорашній дебют М. Соکیل в ролі Маргарити (в опері „Фауст“) можна говорити словами найвищого захоплення. Не хотілося вірити, що перед нами співачка, що вперше стоїть на оперовому кону. Її чудовий, теплий, м'який голос знаємо вже з концертів — тут, при супроводі оркестру, він знову захопив нас своїм блиском і силою. Побіч цього такого суто-драматичного проведення партії Маргарити ми давно не бачили в нашій опері...“

„Вечірнє Радіо“, 15. XII. 1927. (Прем'єра опери Пуччіні „Турандот“). „Гідною й різноманітною партійкою М. Лятвиненко-Вольфемут (Турандот) є її суперниця в любові до Калафа — Ліу. — Марія Сокіл. Ця молода співачка росте на наших очах: недавно ще дебютантка — сьогодні гордість нашої столичної опери...“

Москва, „Вечірня Москва“, 21. II. 1928. „Марія Сокіл, яку ми вперше почули в концерті передових представників оперового мистецтва України, слушно вважається найкращою ліричною співачкою українських оперних театрів...“

Берлін, „Deutsche Allgemeine Zeitung“, 14. VII. 1929. „Гість з далекого краю: українська співачка Марія Сокіл викликала найбільше захоплення у численній зібраній публіки. Вона його вповні заслужила: такого вирівнаного в усіх реєстрах голосу, великого а при тім чисто ліричного, ніжного й сильного вразом — ми давно не чули. Велика культура й музикальність — допомагають співачці досягнути великих мистецьких успіхів...“

Київ, „Пролетарська Правда“, 18. XI. 1931. „Нова примадонна нашої опери, яку ми вперше почули в партії Мікаелі („Кармен“) здобула своїм першим виступом всю публіку. Після арії в 3-й дії зрівняв правдивий ураган оплесків...“

Такого роду захоплені рецензії появлялись після усіх виступів Марії Соکیل. Впродовж своєї розмірної недовгої праці в оперних театрах (вона дебютувала в р. 1927, а перетримувала як драматична артистка театру ім. Заньковецької) — Марія Сокіл виступала в головних жіночих ролях таких опер як: Фауст (Маргарита), Євген Онегін (Татяна), Тарас Бульба (Марильця), Турандот (Ліу), Мадам Бетерфляй (Бетерфляй), Казка про царя Салтана (Лебідь), Садко (Волохова царівна), Кармен (Мікаела), Пляска (Недда), Долина (Нюрі), Отелло (Дездемона) і багато інших.

В попередньому числі у вівторок про концерт Марії Соکیل помилково подано дату концерту на 26 ч. м. Концерт відбудеться у найближчий четвер, 16-го ч. м.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46. 792-?

— Машини до шиття нові від 200 золотих поручає Юліан Ломага, Львів, Валува 11. 7-20

Страйк львівських друкарів покінчився в суботу 11. ч. м., себто тривав три дні. Видавці і власники друкарень відступили зі свого становища, приймаючи арбітраж Окружного Інспекторату Праці. Арбітраж покінчився угодою. Нормальна праця починається від дня 12-го червня.

— Мільон зол. і пів мільона обідів видав міський громадянський комітет безробітним у Львові. В дні 8. ч. м. в с. нарад магістрату відбув цей комітет засідання, на якому стверджено, що впливи комітету осягли досі суму 1.003.369 зол., окрема в місяці травні 168.148 зол., в чому містяться видатки на харчеві бони в квітні 122.529 зол., на обіді для дітей і дорослих 39.943 зол. та на лікарську поміч 5.022 зол. Взагалі видано досі обідів понад пів мільона і на харчеві засоби 746.318. Крім того одягова секція роздала 767 штук одягу і 292 м. матеріалів 694 особам. Після дискусії над цим звітом комітет рішив припинити свою діяльність на кілька місяців і передати свої агенди міському відомству суспільної опіки.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Країна контрастів.

Кажуть — Росія це країна контрастів. Але чи аж Росії до цього треба? Огляньмося сюди-туди і вже маємо. Хібаж край зі „Славутицею“, „Срібнолентим“, „Дрімучим“, чи іншим Черемошем — не є країною контрастів?

Тяжко знайти більші.

Не видажаю на провінцію, бо не стало мені грошей на побудку, а місяця на опис, але розглянувся тільки по Львові.

Театральна Плаща... Яка скільки контрастів! Таке прекрасне положення, така імпозантна поверхня, така довга історія... Це все не перешкаджає, щоб на ній стояв склад вугля (символ вогню красномовства) і стара січкарня (символ ріжнородних проектів розвязки театральної справи).

Юр... Яка монументальна будівля, скільки зорової розкоші! З якою приємністю покажеш чужинцеві величаву сільську храму на тлі галицького неба! Але до середини не дуже радо ведеш. Між тими майстрами, що будували, а тими, що укривали в нутрі — був за великий контраст. На щастя всі ці „недогачення“ покриті патиною пороку і тому тільки трохи разять.

„Просвіта“. Біла каменниця, золотий напис, старі штукатурки. Великий будинок і в добрім місці. А хід, а сходи, а коридор. Та це ще салони в порівнянні з дискретними убикаціями. Зайдеш... Що кажу: зайдеш! Зайти не можна.

— Для безробітних. Міністер праці і суспільної опіки призначив на червень на працю для безробітних і спеціальну поміч 1.365 тисяч зол. На львівське воєводство припало з цієї суми 45 тисяч зол. Крім того на доживлення дітей безробітних на терені цілої держави міністер праці переказав на місяць червень суму 100 тисяч зол. Гроші передані на руки суспільних організацій і місцевих комітетів.

— Рільнична конференція розпочалася 10. ч. м. в міністерстві рільництва у Варшаві при участі польських рільничих організацій. Завданням конференції, як означив міністер Людкевич, обміркувати програму державної політики в ділянці збуту годівельних продуктів, привертати їм ціни, які оплачували би продукцію. Утворились дві комісії, з яких одна займається збіжжево-житною і тарифовою політикою, друга справою збуту й експорту годівельних артикулів.

— Суспільне забезпечення zagrożене. Союз забезпечень умовних службовців (ЗУПВ), до якого належать обов'язково всі українські приватні службовці, переживає важку фінансову кризу. Наслідком поглиблення кризи і зросту безробіття союз виплачує забезпечення вдвоє більше, ніж дають вкладки. Виплата за допомог вносить тепер 1.400.000 зол. місячно, а впливи приносять тільки 700.000 зол. За три місяці всі готівкові резерви будуть вичерпані. Наслідком того управа союзу старатиметься затягнути в Банку Польським позичку в сумі 4 мільонів зол. Кажуть, що відділ емеритального забезпечення, на який призначується 80 проц. вкладок, покищо не відчуває труднощів.

— Душогубство під час сварки. В Російні пов. Надвірна Дмитро Брубак застрелив під час сварки Теодора Лацина з русинів, яку забрав із мешкання місцевого управителя школи.

— Радянська влада в Грузії перевела чистку державних бібліотек, викидаючи з них шкідливі книжки. В окрузі Абхазії викинули книжки Леніна „Аграрна справа“ та про апропріаційний податок і книжки Сталіна про націоналістичну політику Радянщини та про комуністичні пляни Грузії. Крім того твори Лисаля, Маркса й Енгельса визнали шкідливими. Комісаріят робітничо-селянської інспекції робить тепер докопання, щоб викрити, хто усунув комуністичні книжки з державних бібліотек.

— В справі Ліндберга наступив сенсаційний зворот, що може нарешті причинитись до висвітлення загадкової смерті дитини. З Америки наспіли вісті, що в домі Ліндберга отроїлася служниця Віолетта Шарп. При попередніх зізнаннях вона заявила, що в дні перед вкраденням дитини вона була на прогулях з двома незнайомими мужчинами, які передержали її цілу ніч. Коли минуло п'ятиці Віолетту покинали знову до слідчого судді, вона заявила більшу дозу цілкання. Описавши пішла до кімнати своєї пані й хотіла щось їй сказати, однак в цьому моменті впала нежива. Слідство ствердило, що в день перед вкраденням Ліндбергової дитини служниця телефонувала до одного зі своїх нічних приятелів. Є це шофер Ерні Брінкерт. В п'ятницю мали її з ним сконфронтувати, однак вона тимчасом скінчила самогубством. Брінкерта шука-

„Народний Дім“.

Велика каменниця також. Сам цісар угодний камінь закладав. „Народний“ — значить наряд має там голос. Зовсім ні! Нарід тільки складав на нього гроші. А голос має не наряд, а комісар і то такий голос, що аж у суді чути. Врешті мій улюблений коник, на яким де можу і коли можу їзду, доки нам обом сна стане:

Дім Музичного Т-ва ім. Лисенка.

Назва довга і милозвучна, дім у добрім місці і так — назагал — нічого собі. А які величезні, які нечувані контрасти! Наприклад: Стоїш перед будинком і уявляєш собі: брама, вестибюль, гардероба... А далі: велика сцена, вигідні входи і виходи. А передовсім — акустика.

Тимчасом...

Господи Боже! Про що тут писати? Про все хіба! Про сходи і про входи, про виходи і про збірність цього останнього слова, про сцену (15×17,5 м!) і про вічний вітер на сні (геніальні льожі!). Але про одно ще я не писав.

Чи хто застановлявся над тим, чому в „Домі Лисенка“ так багато дверей і вікон? Я застановлявся і не можу собі уявити цього.

Хіба просто для контрасту. Дім невеликий, вікна невеликі, а зате рами і окуття — на два хмародери.

Це тільки в самих будівлях українського Львова, і то не у всіх.

От так — котру око зловило.

Про контрасти, розсіяні в душах людей — колись іншим разом...

Галактіон Чіпка.

ють у всій Америці. Шеф поліції стежить Нью Джерсі полк. Шварцкоф просив льондонський Скотленд Ярд, щоб переслухали Віолетину сестру. Сестра ця зараз після того, як Ліндберг виплатив загадочним людям 50 тис. доларів, відлізла в Америку до Англії. В Дейтройті арештували 20-літнього Роб. Бернса, приятеля Віолети Шарп. Його переслухають, однак агенти не думають, щоб він був вмішаний в аферу. Стейт Нью Джерсі зажадав видачі арештованого Брінкерта. Сконфронтований з ним д-р Конден не є певний, чи йому саме дав 50 тис. окуп за дитину.

— Язва хрущів у Німеччині. Південну і середню Німеччину навістила язва мавпих хрущів, що своєю масовістю нагадує саранчу. Хрущі обсіли дерева, особливо буки і дуби так густо, що люди згортають їх з дерев граблями. Хмари хрущів у леті затемнюють сонце, а на деревах, де вони впадуть, за кілька годин остануть тільки нагі галузи. На дорозі Ерфурт—Ваймар хрущі так засипали землю, що перервали комунікацію. Самоходні колеса застрягли в масі хрущів і не могли посуватися.

— Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, вул. Чарнецького 24, мав у місяці травні 194 каталогових чисел природи до загально-го числа 22980 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археологія 15, побутова старина 33, етнографія 102, церковна старина 115 (старі набуток), історичні пам'ятки 3, рисунки 10, графіка 10, дереворит 1, репродукції 21, видівки 492, альбом репродукцій 1, фотографії 170, монети 20, медаль 1, жетон 1, печатка 1, фотокліші 3. Жертводавцями були пп.: Антошин М., Боднар А., радн. Будзинівський В., проф. Білостоцький Т., пос. Волинець, Гнатів М., Гадюський, Гела С., Дорошенко В., Дудик К., Данильчук В., Жизневський Ю., Заяць С., проф. Кіт М., Коцюба С., о. Лучківський А., д-р Левницький В., пос. Матчак, Осташевський, д-р Пачовський В., Порайко Е., Пик О., Слободян Я., інж. Сірий І., радн. Сопотницький О., Студентський Гурток в Белзі, акад. Студинський К., Сурмач М., Теребушка Р., Ткач І., ред. Таранько М., Танчаківський Ю., Українське Технічне Товариство, Файда В., радн. Чачковський Л., Чехут С., реж. Черниць, Юрчаков А. — Управа Музею складає ім за це ширшу подяку. Відвідувачів було 183, в тім 4 школярі прогуляки. — Управа Музею.

— На карти „Рідної Школи“, звільняючи від алькогольних напиків зложили в зол. з нагоди Великодня отсі Вп. Громадяни (жн): З Сянока: Шулєвський Болеслав, д-р Каранович Вол., Білинська Марія — по 3, Чайківський Вол., Холік Мих., д-р Блавацький Вас., д-р Ванчицький Ст., д-р Коковський Франц, Бейс Іван, Флонт Іван, Гривак Олекс., д-р Константинович Яр., о. Константинович Ем., д-р Константинович Вол. — по 2, один громадянин нижче 2 зол. Через Кружок Р. III в Буську: Ляхович Марія, о. Яківа Зинівий — по 3, д-р Процик М., о. Лабай Мих., о. Підгорецький Ан., Шмата Андр., Кружок Р. III в Дідилові, кооператива „Єдність“ в Кудирівцях — по 2 зол. і одна організація нижче 2 зол. Хто дальший?

— Іспит зрілості в дівочій гуманістичній гімназії „Рідної Школи“ у Львові відбувся під про-

водом директора І. польської державної гімназії д-ра В. Ходовицького як президента і директора Ом. Терлецького як його заступника в дні 9—14 травня (письменна) і 30 травня до 3 червня п. р. (усна). Всі учениці VIII класу були допущені до письменого і до усного іспиту, що відбувся в приміщенні гімназії Р.Ш. при вул. Театинській ч. 10. Також усний іспит зрілості піддержали всі учениці, так що свідомість зрілості одержали всі кандидатки, а саме: 1) Адріанович Теодозія; 2) Винників Ірина; 3) Возняк Стефанія; 4) Габрусевич Надія; 5) Гнатів Ірина; 6) Гнатівська Дарія; 7) Гомовська Ольга; 8) Дацько Дарія; 9) Джумало Марія; 10) Дмоховська Стефанія; 11) Зидлик Іванна; 12) Кіжик Теодозія; 13) Коцюмбас Павлина; 14) Кравців Стефанія; 15) Луцька Марта; 16) Мединська Олександра; 17) Соколовська Лідія; 18) Столяр Лідія; 19) Сушко Зиновія; 20) Хас Анна; 21) Хомяк Ірина; 22) Яснювська Стефанія.

— **Іспит зрілості в прив. учительській семінарії СС. Василіянок у Львові** при вул. Потоцького 95 відбувся в дні 30 травня до 4 червня п. р. під проводом візитатора С. Білинкевича. Дипломи одержали: 1) Божик Іванна; 2) Волинська Софія; 3) Гнатів Михайлина; 4) Говда Ольга; 5) Долинка Ярослава Євгенія; 6) Дуда Марія; 7) Іватів Марія Романа; 8) Каричек Стефанія; 9) Кивелюк Олександра; 10) Крупа Олена; 11) Левицька Надія; 12) Лизунець Стефанія; 13) Метельська Лідія; 14) Мигаль Ореста; 15) Панчишин Марія; 16) Проць Меланія; 17) Ремез Марія; 18) Ричок Мирослава; 19) Смерчинська Марія Бронислава; 20) Стернюк Марія Анна; 21) Стисловська Віра; 22) Туркало Олена Любов; 23) Чоловська Анна; 24) Устияновська Іванна; 25) Юрчук Марія; 26) Цишин Катерина; 27) Яцишин Софія.

— **Дипломований іспит в держ. учит. семінарії в Тернополі** зложили отсі абітурієнти й екстерністи українці: 1) Вашик Омелян; 2) Вербицький Казимир; 3) Галандзій Юліан (екст.); 4) Глушка Юліан; 5) Гринчишин Юліан; 6) Завадовський Фердинанд; 7) Максимів Степан; 8) Максимак Степан; 9) Новицький Антін; 10) Сорочий Михайло; 11) Хома Володимир; 12) Чумівна Марія (екст.).

— **Вистава графічних виробів Страшевичів з Варшави**, 43 темпер 3. Стриенської, тканин курсу 3. П. О. К. в Рудках і виробів власного артистичного промислу відкрита в неділю, 12. п. м. в Музею артистичного промислу у Львові (вул. Гетманська 20).

— **Лише для Пань Газдинь!** Найвищий час ошаджувати! Домашній бюджет ледви вистарчає на дорогу обзубу. Тому треба її плекати і чистити лише засобами загального признання. Таким засобом є паста до обзуби Ердаль.

Відозви й комунікати.

Підтримайте існування
єдиної української школи на Поліссі.

Заходами Укр. Т-ва „Просвіта“ на Поліссі в 1924 р. заснована була українська приватна школа ім. Ол. Стороженка в Бересті. У цій школі вже 8-ий рік вчать діти українського громадянства м. Берестя й околиць. Школа має відповідне помешкання, меблі, бібліотеку й шкільне приладдя. Школа утримується частинно з платні за навчання дітей школи, частинно з пожертв українського громадянства й допомог українських установ.

Через стіни школи за 8 років пройшло кілька сот дітей, які в цій школі через навчання навчилися любити свій край, свою мову, свої звичаї. В школі працювали фахові вчительські сили. На жаль, цей шкільний рік для цієї школи у зв'язку з загальною кризою вельми тяжкий. Впала жертвенність на школу українського громадянства, через безробіття стала неплатежатою частина батьків учнів школи. Школа кінчає цей шк. рік з великим дефіцитом, від покриття якого залежить даліше існування школи. Т-во „Просвіта“ на Поліссі, маючи своїм головним завданням культурно-освітню працю на терені всього Полісся, не має потрібних засобів на свої прямі завдання й не може утримати школи власними засобами.

Вважаючи існування української школи в Бересті справою загально-національною, бо сталося так, що це єдина українська школа на Поліссі, Головна Управа Т-ва „Просвіта“ на Поліссі, як концесіонер школи, цією дорогою звертається зі широким проханням до всього українського громадянства своїми пожертвами підтримати українську школу в Бересті в такий трудний час і доказати цим нашу національну солідарність.

Пожертви просяться слати до Українського Кооперативного Банку в Бересті чеками П. К. О. ч. 63.841. на рахунок української школи.

ГОЛ. УПРАВА Т-ВА „ПРОСВІТА“ НА ПОЛІССІ.

Дописи.

ЖОВКВА. (Із діяльності місцевих установ.) Згадаймо коротко важливі події громадського життя в Жовкві за останні місяці: 22-го квітня відбувся Звичайні Загальні Збори Українського Кооперативного Банку, що має одноповерховий дім ще вперед війни. Ремісничо Т-во „Зоря“, що є одним із рухливих товариств, дало весняний фестин 15-го травня. У програмі були між іншим „гагілки“, виведені місцевими дівчатами; дохід призначили на докінчення будови повітового дому. На фестин зібралися готі із усіх сіл. 20-го травня відбулися збори районної молочарні, що займається перерібною масла. Пересічна продукція масла за 1931 р. дійшла до 2000 кіло. Дня

22-го травня відбулися перші загальні збори Філії „Селянської Української“, на яких обрали головою заслуженого діяча М. Марію Пеленську. Нове товариство влаштувало збір „Свято Матері“ з рефератом, діточим тором, лекціями та руханковими вправами. 26-го відбулися сесія міста, скликана піділом Філії Т-ва „Просвіта“, де взяли участь 36 представників від 17 читальні і 13 представників від різних установ. 28-го V. відбулися досить бурхливі збори Повітового Союзу Кооператив. Цією зустріччю представники хотіли захопити місяць в Надвірній Раді, але при голосуванні перейшла анота загально-національна. С. І.

СПОРТ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КЛК У ЛЬВОВІ

Відбулися дня 6. травня в домі Клябу. Збори відкриті а. голови Клябу В. Паньків та згадав пам'ять ба. а. декана Качмарського зі Славська, почесного члена КЛК. Опісля приступлено до звіту уступаючого Вадіа і звіту Філії а. краю. В діловому році Виділа прислужило багато енергії організації Філії, яких КЛК нараховує три: в Славську, Ворохті і Космачі. Далше поробили ходи для оснування сімох нових Філії. Закуплено дощук в Славську і прийнято план будови доми, виготовлений інж. О. Пежанським. Спортова діяльність Клябу проявилася улаштуванням змагань у Львові і члених прогульок членів. Врешті старий Виділ поклаз діяльності на будучий сезон, який ухвалено у виді резолюцій. Важливі з них, це ухвалення даальної організаційної діяльності в краю, зміна статуту, будова доми в Славську, співпраця з УСС, утворення діяльності в літніх спортах та утворення відділу доставки лешату ського вираду.

Новий Виділ зложено так: голова: В. Паньків, аступник голови: інж. В. Лукашевський, секретар: інж. В. Рожанковський, скарбник: М. Шипайло, господар: інж. Кобринський, справник: інж. Е. Личиняк, Контроль на Комісії: інж. Мудрак, В. Палів, інж. Л. Шеларов, Мировий суддя: інж. Р. Сенишин.

Крім того утворено організаційний реферат з складі В. Панькова і інж. Ю. Крохмалюка та комісію будови доми: інж. О. Пежанський та інж. Р. Сенишин, референт доставки лешат вираду С. Рожанковський, Комісія забавових імпрес інж. Марія Мудрак і А. Говикевич-Рожанковська. Ухвалено теж утворити туристичну секцію, тому, що багато членів КЛК робить багато прогульок в гори, не лише в зимі, але і в літі.

Повідомляється членів КЛК, що на площі С-Б. в ділі від 8—10, в вівторок від 18—20, і лятинію від 19—20, відбуваються вправи літніх спортив. Виділ просити членів приходити якнайчисленніше.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 11.VI.1932 р. за масло експортне та десерове прима 200 зол. в літру молока 20—21 сот., літру сметани 100 зол., кот. янь 3-60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.
Понеділок, 13. VI. год. 7.30 „Срібний сон Сальомей“.
Вівторок, 14. VI. год. 7.30 веч. „Срібний Сальомей“.

Театр Рівнородностей.
Понеділок, 13. VI. год. 8. веч. „Бурашонові клопоти“.
Вівторок, 14. VI. год. 8. веч. „Бурашонові клопоти“.

Цирк Станевських (площа Беми).
Понеділок, 13. червня вистава в год. 8.30 веч. Велика програма атракцій.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мавас, син джунглів“, „Романтична ніч“.

КАСІНО: „Стрива ніч“ (з Бродзішом).

КОПЕРНИК: „Д-р Джексон і мр Гайд“ та Вбивство през. Думера.

ЛЕВ: „Хай живе свобода!“, „Король будаварів“.

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джексон і мр Гайд“ та Вбивство през. Думера.

МІРАЖ: „Християнська“ (Лія Ма-ра та Гарі Ліатке).

ОАЗА: „Веселий Мадрид“ (Рамон Нольо), „Фатальний матеріал“ (Льорель і Гарді).

ПАН: „Міліон“, „Чудесні діти“.

ПАЛАС: „У кінтих чреазвичайних“.

ПАСАЖ: „Провали пропащих людей“ та долатки.

ПРОМІНЬ: „Мертвий вузол“, „Кохання в пустині“.

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чаплін.

СТИЛЕВ: „Розведена“ та звукова комедія.

УТІХА: „Тайна китайської ділянки“, „Пострах Тентасу“.

ХИМЕРА: „Монте Карло“.

Програма радіо.

Вівторок, 14. червня 1932.

Братислава (278,8) 14.30, 19.00 Концерт, 18.20 Грамофон, 20.00 Гебрийські пісні, 22.20 Музика з кав. „Елісавета“, Міляно (331,4) 20.30 Оперетка, Штутгарт (360,6) 20.30 „Оберон“ оп. Вебера, Гельсінгфорс (368,1) 19.05 Спів, Астрід Гартман, 19.30 Спів, Аїно Аро, Букарешт (394,2) 20.45 Пісні, Тана Нанеско-Комса, Білгород (430,4) 19.50 Спів, Божена Аламович, Стокгольм (435,4) 20.00 Концерт, Рим (441,2) 17.30 Пісні, Марія Барата, 20.45, 22.00 Концерт, Лянгенберг (472,4) 20.35 „Геновефа“ трагедія Гебеля, Відень (517,2) 18.45 Концерт, 19.25 „Фавст“ оп. Гунода, 22.50 Циг. музика, Рига (525,4) 20.20 Пісні та твори (Флет), 20.50 Індійський балет, Будапешт (550,5) 20.00 Година сміху, 22.00 Концерт на 2 фортепіанях, 22.45 Циг. музика, Харків (937,5) 18.00 Авд., 20.00 Оркестра (нар. танці та пісні), 24.00 комунікати, хор, солісти, Осло (1063) 18.45 Джек на 2 форт., 20.00 Відчит і спів, Енс Тведта, 20.45 Гальфлан Клене, грає на творі форт., Москва (1481) 17.30 Опера (досв. 720 м.), Кенігсвергавзен (1634,9) 14.00, 16.30 Концерт, Музика для дітей, 19.00 Думки на часі.

Львівське радіо.

Вівторок, 14. червня 1932.

12.20, 12.45, 15.10, 18.55, 22.35 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.35 Комунікат т-ва фіз. виховання, 15.40 Про моду, 15.55 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 3 історії „Галіки“ у Львові, 17.00 Симф. концерт, 18.00 Відчит, 18.45, 21.50 Прес. радіоденник, 19.00 „Міса Соломис“ Ветовена, 20.30 „Літ. фейлетон“, 20.45 Легка музика, 22.00 Спів, Бачевський (бар.), 22.30 Плекання коней, 22.40 Спорт, 22.50 Танцювальна музика.

Оголошуйтеся в найстарішій укр. щоденнику „ДІЛО“!

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. II. і III. часть

Ціна 8— золотих — без пересилки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Широ-сердечну подяку складаю Вл. м. м. д-рові Шухевичеві та Вл. м. д-рові Старосольському за їхню безкорисну і добайливу опіку та інтервенцію підчас мого побуту п'ять місяців у львівських бригадках — актеж п. Трачевій за добайливі заходи та харчування через той час. Після перевезення мене до самбірської тюрми зайнявся широким складанням допомогового Комітету та інтервенційовав правдою по батьківських й безінтересовно Вл. м. д-р Рогучий. Тому то за всі заходи, актеж п. Крильовій та п. М. Кульчицькій за доставку харчів через чотири місяці — складаю широкую подяку. — Дрогобич 8. VI. 1932 — Коссака Зенон.

Важке для священників. Перші, основоположні збори нового станового Товариства священників Львівської Архієпархії ім. св. Ап. Андрея відбулися у вівторок 21. червня 1932 а год. 10. в Дух. семінарії у Львові. В год. 9. відправив Преос. Іван Архієрейську Сл. Божу в храмі св. Юра. Численно являлись оо. Со-братів просить: Комітет Основоположників.

Товаришів, що здали іспит зрілості в українській гімназії, відділ А. І. Б. в Перемислі в 1912 році, просимо подати свої адреси та висказати гадку, чи годиться на товариський збір в дні 4. липня п. р. Зголошення слати на адресу: д-р В. Кашубинський, Львів, вул. Грунвальдська ч. 11 а. — За Комітет збору: о. М. Бачинський, о. М. Головач, д-р В. Кашубинський, ред. І. Квасниця, д-р І. Любомирський, С. Трусович, О. Ярошевич.

Вступні іспити до кл. V—VIII, а дво-цій гуманістичній гімназії „Рідної Школи“ у Львові (вул. Театинська ч. 10) відбудуться в дні 13—15. червня. Зголошення до вст. іспитів до IV. кл. прийняти Управа від 6. до 20. червня. Вст. іспит до IV. кл. відбудеться в день роздчі свідомств. — Управа. 1932 14

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ ПОДЕШЕВІЛИ Купуйте, направляйте у фірми: Домбровський-Розважеський, Академічна 2. 1932 1-1

КАМЕНИЦЮ двоповерхову солідної на редовнобудови, дохід бруто 900 золотих, відріє мешкання, продаж за 17000 доларів. Оглядає Корольові Являти 25

ДО ВІНАЙМУ з гарн. кімнати з зовнішнім комфортом у новій камениці Бича Піврів 8, 1. поверх у господні. 2022 2-1

4 ПОКОЇ і кухні на 1. поверсі з новітнім комфортом до винайму від 1. липня — Клаушинська 12. 2031 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Гребенів

Пансіон „ЗЕЛЕМІН“

положений в затінній місці, з прекрасним видом на долину ріки Опору. ПОРУЧАЄ ВІД 15 ТРАВНЯ СОНЯШНІ КІМНАТИ З БАЛЬКОНАМИ. — Харч добрий та смачний. Ціни помірковані. Зголошення приймає Управа пансіону. 1-1

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видав Видавничий Спілка „Діло“.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів. Ринок 10.